

Ο κορυφαίος μουσικός που παίζει Μπαχ με κρητική λύρα

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Θαύματα και θαυμαστά γεγονότα / Θεολογία και Ζωή / Πολυμέσα - Multimedia](#)

Ο Γιώργος Καλούδης είναι τσελίστας, λυράρης, αυτοσχεδιαστής και συνθέτης, καθηγητής τσέλου στο ωδείο Athenaeum και παραγωγός του κλασσικού τμήματος της DNA Label. Δίνει συναυλίες ανά τον κόσμο σε αίθουσες συναυλιών, αρχαιολογικούς χώρους και καθεδρικούς ναούς, ενώ παρουσιάζει τις συνθέσεις από τη δισκογραφία του, με τα χρώματα του τσέλου και της κρητικής λύρας, με την τεχνική του live-loop-recording, η οποία του επιτρέπει να μεταφέρει στο κοινό

ένα μοναδικό στο είδος του ρεσιτάλ, μέσα από ένα ιδιαίτερο ατμοσφαιρικό και πολυδιάστατο ηχητικό περιβάλλον.

Γεννήθηκε το 1973 στην Αθήνα από μουσική οικογένεια με καταγωγή από την Κέρκυρα και την Κρήτη. Η πρώτη του γλώσσα έκφρασης ήταν η μουσική και άρχισε να αγαπά το τσέλο από 6-7 χρονών, με την 5η Συμφωνία του G.Mahler να είναι εκείνη που τον έκανε να πάρει την οριστική απόφαση να ξεκινήσει.

Σπούδασε βιολοντσέλο με την Claire Demeleunaere στο ωδείο Athenaeum στην Αθήνα, από όπου πήρε το δίπλωμα του με άριστα παμψηφεί. Λίγο αργότερα, η υποτροφία από το Fulbright Foundation, του έδωσε τη δυνατότητα να ολοκληρώσει την προσωπική αισθητική και τεχνική προσέγγιση στο βιολοντσέλο και να μελετήσει σύνθεση κι αυτοσχεδιασμό με την καθοδήγηση του ιστορικού δάσκαλου της τζαζ, Ted Greene, και τον James Mahlis.

Το 2004, ανακάλυψε πως κάποιοι- λυράρηδες χρησιμοποιούν χορδές τσέλου στη λύρα και την κουρδίζουν, όπως το τσέλο. Αυτό τον συγκλόνισε και συνειδητοποίησε πως όταν έπιανε λύρα, είχε στα χέρια του ένα μικρό τσέλο, «απλώς δεν πατάς τη χορδή αλλά την ακουμπάς με το νύχι» εξηγεί ο ίδιος σε συνέντευξή του. «Σε μια-δυο ημέρες, ό,τι μελωδίες έπαιζα στο τσέλο, άρχισα να τις παίζω στη λύρα. Φτάνοντας στον Μπαχ και στην 1η σουίτα, ξαφνικά έγινε μέσα μου η έκρηξη ενός ηφαιστείου! Εκείνη τη στιγμή, μου ήρθε η ιδέα να φτιάξω μια τετράχορδη λύρα για να μπορώ να παίξω το έργο αυτό του Μπαχ».

Έκτοτε, η τετράχορδη κρητική λύρα, με την καινοτόμο προσθήκη μιας 4ης σειράς, μπήκε στο οπλοστάσιο του Γιώργου Καλούδη και άρχισε να τη χρησιμοποιεί και στην επαγγελματική του ζωή. Όμως ο Μπαχ παρέμενε μια αυστηρά προσωπική υπόθεση. «Άρχισα να μελετάω τις σουίτες για λόγους προσωπικούς, «ιαματικούς». Σαν να είχα βρει σε αυτήν τη μουσική ένα δικό μου ησυχαστήριο να με «καθαρίζει» από οποιαδήποτε κούραση, στρες κ.ο.κ. Αυτή η ιστορία συνεχίστηκε για επτά χρόνια και μόνο λίγοι φίλοι, πολύ κοντινοί μου, την ήξεραν».

Όσπου σε μια συναυλία στην Αίγινα, με τη Μαρία Φαραντούρη, τον Αλκίνοο Ιωαννίδη και την Ντόρα Μπακοπούλου, η λύρα και ο Μπαχ ήρθαν σε γνώση της οικογένειας Maisky -και του ίδιου- του Mischa, ενός από τους κορυφαίους τσελίστες της εποχής μας, ο οποίος ακούγοντας τον Γιώργο Καλούδη να παίζει, του είπε, «Είναι σαν να έχει γραφτεί για λύρα αυτό το έργο. Οφείλεις να το ηχογραφήσεις, διότι δεν σου ανήκει πια! Ανήκει στον κόσμο». Ακολουθώντας την προτροπή του «ήρωά» του, από το 2011, ο Γιώργος Καλούδης άρχισε να δουλεύει στην κατεύθυνση της ερμηνείας και της ηχογράφησης αυτού του έργου του Μπαχ για κρητική λύρα.

Έπειτα από επισταμένη μουσική έρευνα και την κατασκευή μιας δεύτερης λύρας, ειδικά για την ηχογράφηση, με ήχο πιο κοντά σε αυτόν της βιόλα ντα γκάμπα, το έργο ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2017 και η πρώτη του επίσημη παρουσίαση έγινε στο Μέγαρο Μουσικής την ίδια χρονιά.

«Έχω ζήσει ένα μακρύ, 12χρονο ταξίδι που εξερευνά την ελευθερία, την έμπνευση, τον αυθόρμητο αυτοσχεδιασμό, την αλήθεια και τη χαρά, ενώ μελετά και ασκεί όλες τις σουίτες του Cello. Έχω εμπιστοσύνη σε ένα έντονο ένστικτο που με οδηγούσε προς τη σωστή κατεύθυνση, αντλώντας από τη μουσική και την ομορφιά του οργάνου. Ο ήχος, οι δονήσεις, το βάθος των πλούσιων αρμονικών, οι μελωδικές γραμμές, οι χορδές και οι χάρτες του ήχου των αισθήσεων της Κρητικής λύρας αποκάλυψαν μια θεϊκή ομορφιά, εκτεθειμένη μέσω του J.S. Το έργο του Μπαχ, που φέρνει στις αισθήσεις μου μια αρχαία ποιότητα ήχου και μια πολύτιμη σιωπή του Αιγαίου» υπέγραψε το άλμπουμ του ο καλλιτέχνης με αυτά τα λόγια.

Ο Γιώργος Καλούδης εκτελεί τις συνθέσεις του χρησιμοποιώντας την τεχνική ηχογράφησης live-loop. Από το 2004, σχημάτισε ένα μοναδικό ντουέτο με την Ruth Hill, όπου οι καλλιτέχνες εκτελούν τις συνθέσεις τους χρησιμοποιώντας τα διαφορετικά timbres του τσέλου, της λύρας και του κανανού για να δημιουργήσουν μουσικά όργανα με ιδιαίτερη ατμοσφαιρική ενέργεια κλασικών, παγκόσμιων και τζαζ μουσικών στοιχείων. Ακόμα, έπαιζε τις συνθέσεις του με το μουσικό γκρουπ «The Chosen» που σχημάτισε με τον μπάσο-κιθαρίστα Sylvan Richardson και τον Ruth Hill που έπαιζε το κανονάκι, στο Φεστιβάλ Μάντσεστερ Τζαζ, το 2007.

Έχει συνεργαστεί τακτικά από το 2002 με τον τραγουδοποιό Αλκίνοο Ιωαννίδη παίζοντας τσέλο και κρητική λύρα και έχοντας τον ρόλο του αυτοσχεδιαστή σε διάφορα έργα. Το 2012, δημιούργησαν ένα ντουέτο που παίζει τακτικά σε πολυάριθμους χώρους, καθεδρικούς ναούς, αίθουσες συναυλιών και συνεργασίες με συμφωνικές ορχήστρες σε όλο τον κόσμο (Αγγλία, τη Σκωτία, την Ουαλία, τη Ρωσία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Αυστρία, το Βέλγιο, Ολλανδία, Ελβετία, Τζεχία, ΗΠΑ και Καναδάς).

Οι σημαντικότερες συνεργασίες και οι μεγαλύτερες επιρροές για αυτόν ήταν το πρώτο του συγκρότημα, οι «Occasional Dream», το ντουέτο «Φάρος» που σχημάτισε μαζί με τον σαξοφωνίστα David Lynch το 2002, το ντουέτο με τη Ruth Hill το 2004, το ντουέτο «Lemoncello» που σχημάτισε μαζί με τον πιανίστα Σωτήρη Λεμονίδη το 2012.

Καθοριστικό ρόλο στην επαγγελματική του πορεία έπαιξαν «Η καθηγήτρια μου στο τσέλο, Claire Demeleunaere, η οποία με δίδαξε με αγάπη και πίστη. Η γνωριμία και συνεργασία μου με τον David Lynch, απ' το 1997. Η υποτροφία για σύνθεση κι αυτοσχεδιασμό στο Los Angeles, απ' το ίδρυμα FULBRIGHT το 2002. Η γνωριμία και συνεργασία μου με τον Αλκίνοο Ιωαννίδη το 2002. Η αγάπη και η αμερόληπτη στάση της δισκογραφικής μου εταιρίας DNA Label» λέει ο ίδιος.

Η δισκογραφία του περιλαμβάνει τρεις δίσκους με προσωπικές του συνθέσεις, το

ντεμπούτο του με τον δίσκο «Truth», στη συνέχεια τον δίσκο «On the Wind» και τον «J.S.BACH: Cello Suites On The Cretan Lyra». Η τελευταία του δισκογραφική αυτή παραγωγή κυκλοφόρησε επίσημα το 2016 σε ψηφιακή μορφή και, τέλος του 2017, σε φυσική μορφή, CD, από την DNA Label Records, σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση, την οποία ερμήνευσε με σεβασμό στις αυθεντικές τονικότητες του συνθέτη, δίνοντας μία πρωτότυπη ερμηνεία, σε ένα από τα πιο σημαντικά έργα του J.S.Bach, στην ιστορία της κλασικής μουσικής.

Δύο από τα σημαντικά στοιχεία αυτής της δισκογραφικής δουλειάς έγκειται στο γεγονός πως είναι η πρώτη φορά που ένα ελληνικό παραδοσιακό όργανο ερμήνευσε κλασική μουσική, καθώς, επίσης, και στην ιδιομορφία της συγκεκριμένης κρητικής λύρας, που χρειάστηκε να φτιάξει για την ερμηνεία της συγκεκριμένης μουσικής.

Ως σολίστ της 4-χορδής Κρητικής λύρας έχει συνεργαστεί με την Ακαδημαϊκή Συμφωνική Ορχήστρα Dmitri Shostakovich, τη Royal Scottish National Orchestra, την Karelia Philharmonic Orchestra, τη Συμφωνική Ορχήστρα της Κύπρου, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Camerata Europaea και με τις χορωδίες Lege Artis στην Αγ.Πετρούπολη και Ernst Senff Choir στο Βερολίνο.

Τον Σεπτέμβριο του 2015 του απονεμήθηκε Ειδικό Βραβείο Κριτικής Επιτροπής για τη μουσική σύνθεση και ερμηνεία του στο IV WORLD PUPPET THEATRE FESTIVAL στο Αλμάτι του Καζακστάν και τον ίδιο χρόνο παρουσίασε το ρεσιτάλ «Innovating Tradition» στα εγκαίνια της νέας πτέρυγας του Αρχαιολογικού Μουσείου Δίου στην Κατερίνη, στην παρουσίαση της Αρχαίας Ύδραυλις. Τον Οκτώβρη του 2016, τον κάλεσαν στο διάσημο φεστιβάλ «Nuit Blanche» του Παρισιού, όπου παρουσίασε σε διαδοχικές συναυλίες, αποσπάσματα από τις Σουίτες του J.S.Bach στην 4-χορδη Κρητική λύρα.

Τον Αύγουστο του 2017, η Νομαρχία των Χανίων κι η Εφορία Αρχαιοτήτων Χανίων τον προσκάλεσε να παρουσιάσει την πρεμιέρα του ρεσιτάλ «Innovating Tradition» στην επανέναρξη του Αρχαίου Θεάτρου των Απτέρων, στα Χανιά, για περισσότερο από 1700 χρόνια σιωπής, ενώ τον Οκτώβρη του '17 έκανε την πρεμιέρα τού ρεσιτάλ «Innovating Tradition» στην Κύπρο, στον αρχαιολογικό χώρο του Royal Manor House στην Πάφο.

Τον Νοέμβριο του 2018, η Περιφέρεια Κρήτης σε συνεργασία με την Πρεσβεία της Γαλλίας και το Γαλλικό Ινστιτούτο στην Ελλάδα, τον προσκάλεσε να παρουσιάσει τη διάλεξη του Γ. Καλούδη με τίτλο «Η Κρητική Λύρα στη Δυτικοευρωπαϊκή Μουσική», αναλύοντας τα 12 χρόνια σπουδών και έρευνας για τις J.S.BACH: Cello Suites on the Cretan Lyra. Η σύνθεση «Orthi Petra (Necropolis)», για 4-χορδη

κρητική λύρα και τσέλο, από το CD APTERA, περιβάλλει την αρχαιολογική έκθεση «ΚΡΗΤΗ. Αναδυόμενες πόλεις: Απτέρα - Ελευθέρα - Κνωσός. Τρεις αρχαίες πόλεις αναβιώνουν», στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης στην Αθήνα (Δεκέμβριος 2018 - Απρίλιος 2019).

Πηγή: ellines.com, iellada.gr